

Spółki cywilne

Przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi mogą wspólnie prowadzić działalność gospodarczą. Powinni wówczas zawrzeć umowę spółki cywilnej. Natomiast rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej każdy z nich sam zgłasza do ewidencji w gminie.

Zawarcie umowy spółki cywilnej najbardziej korzystne jest dla małych, średnich i mikro przedsiębiorców. Powinni sporządzić ją w formie pisemnej, ale nie muszą przy tym dopełniać żadnych formalności. W umowie zobowiązują się do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego, przez działanie w określony sposób oraz przez wniesienie wkładów, rozstrzygają też o rodzaju i wysokości wkładów oraz miejscu i terminie ich wniesienia.

Spółka cywilna działa na zupełnie innych zasadach niż spółki prawa handlowego. W dodatku spółką jest tylko z nazwy, ponieważ faktycznie stanowi tylko umowę spółki cywilnej. Nie ma osobowości prawnej, a każdy wspólnik ma prawo i obowiązek prowadzić jej sprawy. Spółka cywilna nie figuruje w żadnym rejestrze, natomiast wspólnicy, którzy są osobami fizycznymi, muszą zgłosić rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej do ewidencji w gminie właściwej dla swojego miejsca zamieszkania. Każdy z nich ma więc status odrębnego przedsiębiorcy.

Wspólnicy spółki

Wspólnikami są osoby, które zawarły umowę spółki cywilnej. Współdziałanie, do jakiego zobowiązali się, nie zawsze musi być jednakowe. Może polegać na wniesieniu wkładu, na przykład gotówki, prawa do lokalu, patentu, albo na świadczeniu usług. Domniemuje się przy tym, że wkłady wspólników są równe pod warunkiem, że umowa spółki nie reguluje tej sprawy inaczej.

Zawarcie umowy spółki cywilnej powoduje, że powstaje odrębny majątek spółki, który jest wspólnym majątkiem wszystkich wspólników. Dlatego każdy z nich nie może rozporządzać udziałem we wspólnym majątku ani udziałem w poszczególnych jego składnikach. W czasie trwania spółki nie ma też prawa domagać się podziału wspólnego majątku wspólników.

Obowiązki wspólników

Każdy wspólnik ma prawo i obowiązek prowadzić sprawę spółki. Jeżeli nie przekraczają zakresu zwykłych czynności spółki, to może to zrobić bez uprzedniej uchwały wspólników. Natomiast za zobowiązania spółki odpowiada każdy z nich solidarnie z pozostałymi wspólnikami.

Chodzi tu o wszystkie zobowiązania spółki, które powstały w czasie jej trwania, a zostały spowodowane działaniami faktycznymi lub prawnymi podjętymi dla osiągnięcia celu gospodarczego określonego w umowie spółki.

Odpowiedzialność polega na tym, że wierzyciel spółki ma prawo domagać się zapłaty długu nie tylko od wszystkich wspólników łącznie, lecz również aby zapłacili go tylko niektórzy z nich. Wierzyciel będzie mógł domagać się zaspokojenia wierzytelności nawet od każdego wspólnika z osobna. Gdyby zaś całą wierzytelność zapłacił jeden ze wspólników, to wówczas wierzyciel nie będzie mógł z roszczeniem występować do pozostałych.

Solidarna odpowiedzialność wspólników polega więc na tym, że każdy z nich odpowiada za wszystkie zobowiązania do pełnej wysokości całym swoim majątkiem osobistym.

W dodatku wierzyciel ma prawo swobodnie wybrać, z jakiego majątku chce zaspokoić swoje roszczenia: z majątku spółki, majątku wszystkich wspólników czy tylko niektórych z nich. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie. W uzasadnieniu do uchwały z 27 maja 1997 r. w sprawie sygn. akt III CZP 61/93 sąd stwierdził, że przepisy kodeksu cywilnego nie wymagają, aby wierzyciel kierował egzekucję najpierw do majątku spółki, a dopiero wówczas, gdy nie wystarcza on na zaspokojenie wierzytelności - do osobistego majątku wspólników.

Jeżeli wspólnik wstąpił do spółki, która już istniała, to nie odpowiada za te jej zobowiązania, które już istniały wcześniej, w okresie gdy nie był on jeszcze wspólnikiem. Natomiast gdyby jednak wystąpił ze spółki, to wówczas nadal ponosi odpowiedzialność razem z pozostałymi wspólnikami za te zobowiązania, które

wynikają ze zdarzeń z okresu, gdy był jeszcze współnikiem. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 24 sierpnia 1967 r. w sprawie sygn. akt II CR 187/67.

Aby mogła zostać przeprowadzona egzekucja z majątku wspólnego współników, potrzebny jest tytuł egzekucyjny wydany przeciwko wszystkim współnikom. Taka egzekucja może zostać przeprowadzona wyłącznie w celu zaspokojenia zobowiązań spółki, które w żadnym wypadku nie są zobowiązaniami osobistymi poszczególnych współników.

Prowadzenie spraw spółki

Wspólnik, który prowadzi sprawy spółki, powinien wykonywać czynności i podejmować decyzje potrzebne do normalnego funkcjonowania jej. Nie może domagać się z tego tytułu dodatkowego wynagrodzenia. Spółka nie może go także zatrudnić na podstawie umowy o pracę po to, aby prowadził jej sprawy i reprezentował ją na zewnątrz. Jedynym wynagrodzeniem, jakie wspólnik otrzymuje za swoją działalność, jest udział w zyskach spółki.

Wspólnik ma prawo prowadzić samodzielnie tylko czynności, które nie wykraczają poza zakres zwykłego zarządu. Może też wnieść sprzeciw w stosunku do czynności wykonywanych przez innego współnika. Powinien wówczas wskazać konkretnie, którą czynność kwestionuje.

Sprzeciw należy zgłosić w taki sposób, aby działający wspólnik dowiedział się o nim jeszcze zanim ukończy wykonywanie ostatniej kwestionowanej czynności finalizującej daną sprawę. Jeżeli jednak, mimo sprzeciwu, wspólnik będzie nadal wykonywał tę czynność, to wówczas może być przez współników pociągnięty do odpowiedzialności. Gdyby jednak sprzeciw został zgłoszony pochwopnie, udaremnił wykonanie czynności, co z kolei naraziłoby spółkę na szkodę, to wówczas pozostali wspólnicy mogą pociągnąć do odpowiedzialności tę osobę, która go wniosła. Muszą jednak udowodnić wspólnikowi winę.

Natomiast wówczas każdy wspólnik ma prawo wykonać tzw. czynność nagłą. Chodzi o taką sytuację, w której niewykonanie tej czynności mogłoby spółkę narazić na niepowetowane straty.

Reprezentowanie spółki

Każdy wspólnik ma prawo reprezentować spółkę cywilną na zewnątrz. Robi to w takich samych granicach, w jakich prowadzi jej sprawy. Jednak umowa spółki może prawo do reprezentacji przyznać tylko niektórym wspólnikom.

Każdy wspólnik ma prawo do równego udziału w zyskach bez względu na to, w jaki sposób przyczynił się do osiągnięcia go. Na takich samych zasadach ponosi też odpowiedzialność za straty firmy. Umowa spółki może jednak w inny sposób określić udział wspólnika w zyskach i stratach, a nawet może zwolnić go od udziału w stratach. Natomiast nie może zwolnić go od udziału w zyskach.

Natomiast śmierć wspólnika spółki cywilnej, która ma więcej niż dwóch wspólników, nie stanowi przyczyny rozwiązania spółki. W umowie spółki powinny znaleźć się postanowienia dotyczące sposobu uregulowania sytuacji spadkobierców wspólnika, na przykład w umowie może być zapis, że spadkobiercy wchodzi do spółki w miejsce zmarłego. Spadkobiercy muszą wówczas wybrać osobę, która będzie w spółce wykonywała ich prawa.

Wg „Gazety Prawnej” i INFOR

Umowy o dofinansowanie z Działania 2.2.1. bezpieczne

W ostatnich dniach przedsiębiorcy, którzy podpisali umowy o dofinansowanie inwestycji w ramach Działania 2.2.1, byli zaniepokojeni doniesieniami mediów o błędach w tejże umowie oraz o wstrzymaniu procesu podpisywania i rozpoczynania inwestycji lub możliwości złożenia wniosku o refundację.

Nie jest to prawdą. **Proces podpisywania nie został wstrzymany, a przedsiębiorcy, którzy już przygotowują wnioski o refundację kosztów inwestycji, mogą to robić bez przeszkód.** Zmiany we wzorze umowy dotyczą jedynie dostosowania go do nowego stanu prawnego.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 249, poz. 1832),

zmieniającej zapisy m.in. działu V dotyczącego środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, zmianie uległ art. 205 ww. ustawy, do którego odnosi się par. 16 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie, znajdującego się na stronie www.konkurencyjnosc.gov.pl/dokumenty/umowy. We wzorze umowy zamiast odniesienia do art. 205 powinno znajdować się odniesienie do art. 211 ustawy o finansach publicznych.

Dodatkowo ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. nr 225, poz. 1635) zniósła obowiązek uiszczania opłaty skarbowej od weksli. Natomiast we wzorze umowy o dofinansowanie w par. 2 ust. 3 pkt 10 znajduje się zapis, zgodnie z którym ostateczny odbiorca (beneficjent) zobowiązuje się w terminie 15 dni od dnia podpisania umowy dostarczyć do regionalnej instytucji finansującej, która przekaże te dokumenty beneficjentowi końcowemu (instytucji wdrażającej) weksel in blanco z potwierdzonym notarialnie podpisem wystawcy weksła, wraz z wypełnioną deklaracją wekslową, opłacony do kwoty przyznanego dofinansowania; weksel in blanco po złożeniu stanowić będzie zabezpieczenie wykonania umowy przez ostatecznego odbiorcę (beneficjenta).

W związku z powyższym **PARP podjęła decyzję o korygowaniu nieprawidłowego zapisu w umowie dotyczącego odniesienia do niewłaściwego artykułu w ustawie o finansach publicznych (art. 205 ust. 1 i 2) poprzez wstawianie i parafowanie prawidłowego zapisu (art. 211).** Zostało to już zrobione po stronie PARP, umowy zostaną przesłane do regionalnych instytucji finansujących, gdzie przedsiębiorcy osobiście odbierają umowy i przy okazji parafują zmianę art. 205 na 211.

Natomiast w związku z zapisem dotyczącym opłaty skarbowej od weksła, informujemy, że beneficjenci nie będą wzywani do dostarczania weksli opłaconych do kwoty przyznanego dofinansowania. **Dla ważności umowy o dofinansowanie beneficjent jest zobowiązany dostarczyć do RIF weksel in blanco z potwierdzonym notarialnie podpisem wystawcy weksła wraz z wypełnioną deklaracją wekslową w terminie 15 dni od podpisania umowy.**

Doniesienia firm konsultingowych, powtarzane przez niektóre media, wprowadzają niepotrzebne zamieszanie wśród przedsiębiorców, tymczasem PARP podejmując

szybkie działania dostosowawcze w trakcie podpisywania umów kieruje się dobrem przedsiębiorców. **Wzór umowy zostanie zmieniony przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego bez zbędnej zwłoki, natomiast właśnie oczekiwanie ze strony PARP na nowy wzór byłoby niepotrzebnym wstrzymywaniem całego procesu.**

Wg „Gazety Prawnej”

Będzie darmowa rejestracja firm

- Ubezpieczenie, numer NIP i REGON oraz rejestracja firmy w jednym okienku
- Przedsiębiorca otrzyma interpretację przepisów o ubezpieczeniach
- Kontrolowana będzie działalność, a nie przedsiębiorca, który ją prowadzi

Tzw. Pakiet Kluski miał obejmować nowelizację kilkudziesięciu ustaw. Wczoraj Rada Ministrów przyjęła tylko projekt noweli ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. nr 173, poz. 1807 z późn. zm.). Pozostałych projektów resorty jeszcze nie przygotowały.

Nowelizacja przewiduje możliwość załatwiania przez przedsiębiorców od października 2008 r. w jednym okienku spraw związanych z rejestracją firmy, zgłoszeniem do ubezpieczeń oraz otrzymaniem numeru NIP i REGON. Taką możliwość przewidywała już od 1 stycznia 2007 r. ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, ale przepisy te zostały w ubiegłym roku uchylone.

Rejestracja firmy będzie bezpłatna. Przedsiębiorca otrzyma automatycznie wpis do ZUS i REGON. Skrócony zostanie też czas rozpatrywania wniosku o rejestrację. Okres ten ma wynosić pięć dni przy wniosku wysłanym w tradycyjnej formie i trzy dni przy wniosku elektronicznym.

Kontrole będą krótsze

Projekt przewiduje skrócenie czasu trwania wszystkich inspekcji prowadzonych w jednym roku kalendarzowym u przedsiębiorcy przez ten sam urząd. Okres ten ma być nawet krótszy niż przewidywał to poprzedni projekt nowelizacji. Proponuje się, aby nie przekraczał 12 dni roboczych u mikro przedsiębiorców, 16 u małych

przedsiębiorców i 20 u średnich przedsiębiorców oraz 40 w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorców.

Przeprowadzający kontrolę będzie musiał mieć nie tylko legitymację, ale upoważnienie oraz uzasadnienie kontroli. Kontrola nie może też naruszać normalnego funkcjonowania firmy.

Projekt przewiduje aż siedem wyłączeń od zakazu równoczesnego podejmowania i prowadzenia więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy.

Zawieszenie dla nielicznych

Działalność gospodarczą będą mogli zawieszać tylko przedsiębiorcy, którzy wybrali opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych lub płacą go w formie karty podatkowej. Natomiast opodatkowana ryczałtem spółka jawna mogłaby zawiesić działalność wówczas, gdy nie zatrudnia pracowników, a spółka cywilna pod warunkiem, że wszyscy wspólnicy zawieszają swoją działalność.

Działalności gospodarczej nie będą więc mogli zawiesić przedsiębiorcy opodatkowani na zasadach ogólnych.

Forma opodatkowania

W 2009 roku planuje się zrezygnować z jednej z form opodatkowania ryczałtem.

Przedsiębiorcy w okresie zawieszenia działalności wolno byłoby dochodzić wymaganych należności oraz zobowiązań powstałych w okresie sprzed zawieszenia, a także regulować swoje zobowiązania.

W projekcie zaproponowano też, aby przedsiębiorca mógł występować do urzędów o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, dotyczących uiszczania daniny publicznej, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz prawa do uzyskania świadczeń z tytułu tych ubezpieczeń w jego indywidualnej sprawie. Teraz przedsiębiorcy mogą się ubiegać tylko o wiążącą interpretację przepisów podatkowych.

Pisemne interpretacje

Przedsiębiorca powinien mieć możliwość składania wniosków o interpretację wszystkich przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia daniny publicznej w jego indywidualnej sprawie, a nie tylko w zakresie przepisów podatkowych i dotyczących ubezpieczeń społecznych.

Roman Kluska, który zainicjował zmiany w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, zaznaczał, że przyjęty projekt ustawy różni się w dwóch punktach od tego, co zakładano.

- Musimy bardziej uprościć dostęp do inwestycji, procedury podziału nieruchomości, zasady planowania przestrzennego i wydawania zezwoleń na budowę. Chodzi o to, aby jak najbardziej skrócić czas inwestycji - mówi Roman Kluska.

Wg „Gazety Prawnej”